

पत्रकारिताको आत्मानुशासनमा नैतिकताको सवाल

दिलीप पौडेल

क. पक्षपात पूर्ण समाचार लेखन

समाचारको ढाँचा

पर्वत, पुष्प-महामहिम नेता पुष्प बानियाले पर्वतमा भएको आफ्नो पार्टीको वार्षिक भेलामा बोल्दै पार्टीका आफ्ना कार्यकर्ताहरूले खचाखच भरिएको हलमा निकै ज्वलन्त भाषण गर्नु भयो । सबैलाई मन्त्रमुग्ध बनाउने ४० मिनेट लामो भाषणमा नयाँ शक्ति उदाउँदो ताराले देशको भविष्य बेजोड चित्र कोर्दै निकै जोश र प्रतिबद्धताका साथ आफ्ना बिचार प्रस्तुत गर्नुभयो । यो राजनीतिको नयाँ स्वच्छ हावा जस्तै थियो, र त्यो मतदाताहरूले धेरै समयदेखि झेलदै आएका राजनीतिका थकित पुराना अनुहारका नियमित गफ भन्दा धेरै फरक थियो । त्यो ज्यादै उत्कृष्ट प्रस्तुती थियो र सिंकोच रुपमा अबको नयाँ मन्त्री बन्ने नेताको पक्षमा समर्थनको लहर कसरी बढिरहेको छ भन्ने कुरा पनि सजिलै देख्न सकिन्थ्यो ।

यो समाचार कस्तो लाग्यो ?

समाचार प्रति तपाईंको धारणा के छ ?

सन्तुलित र निस्पक्षताको बारेमा ?

संवाददाताको राजनीतिक आस्था/झुकाव ?

यस्तो लेख्न हुन्थ्यो की हुँदैन थियो ?

के त्यो पत्रिकाले आफूलाई धोखा दिएको सम्झनु हुन्छ ?

१. कुनै राजनीतिक दलको सदस्य बन्नु अघि सावधानिपूर्वक विचार गर्नुहोस् ।

२. दलिय कार्यकर्ताबाट हुन टाढा रहनुहोस्

३. राजनीतिक भूमिकामा नसम्वहलनुहोस्

४. पेशागत दुरी कायम गर्नुहोस्

२. तपाईंको निजी व्यवसाय छ की ?

२. तपाईंको एउटा व्यवसायिक कम्पनी/गैसस अन्य कुनै पक्षसँग स्वार्थ जोडिएको छ की ?

३. तपाईंको कोही आफन्त वा साथीले लगानी गरेको छ की ?

४. तपाईंलाई समाचार तयार गर्न पैसा/सहयोगको आश्वासनको प्रस्ताव आएको छ की ?

५. तपाईंको सञ्चार माध्यमलाई नियमित विज्ञापन /प्रायोजित कार्यक्रम प्रदान गरेको छ की ?

३. कुनै राजनीतिक दलको सदस्य बन्नु अघि सावधानिपूर्वक विचार गर्नुहोस ।

२. दलिय कार्यकर्ताबाट हुन टाढा रहनुहोस्

३. राजनीतिक भूमिकामा नसम्हाल्नुहोस्

४. पेशागत दुरी कायम गर्नुहोस्

गल्ती सच्याउने तत्परता

मनोवैज्ञानिक असर

जोखिम मोल्ने क्षमता

५. आत्मालोचना

६. बाह्य दबाब

७. शिक्षा

८. प्रशारण माध्यममा आचारसंहिताको महत्व